

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Sajtó- és Tájékoztatási Osztály

94/08. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

2008. december 16.

A főtanácsnok indítványa a C-531/06. sz. ügyben és a C-171/07. és C-172/07. sz. egyesített ügyekben

*Bizottság kontra Olaszország
Apothekerkammer des Saarlandes és társai*

BOT FŐTANÁCSNOK SZERINT A GYÓGYSZERTÁRAK BIRTOKLÁSA ÉS ÜZEMELTETÉSE FENNTARTHATÓ KIZÁRÓLAG A GYÓGYSZERÉSZEK SZÁMÁRA

A főtanácsnok úgy véli, hogy az ilyen szabályt előíró olasz és német jogszabályokat a lakosság gyógyszerrel való megfelelő ellátása biztosításának célja igazolja.

Bot főtanácsnok ma a gyógyszertárak tulajdoni rendjével kapcsolatos két ügycsoportra vonatkozóan ismertette indítványát.

Ezek az ügyek elsősorban arra a problémára vonatkoznak, hogy a Szerződésnek a letelepedési szabadságra vonatkozó rendelkezéseivel ellentétesek-e az olasz és a német jogszabályok azon rendelkezései, amelyek azt írják elő, hogy kizárólag gyógyszerészek birtokolhatnak és üzemeltethetnek gyógyszertárat.

A C-171/07. és C-172/07. sz. egyesített ügyek (Apothekerkammer des Saarlandes és társai) kiváltó oka az az engedély, amelyet Saarland hatáskörrel rendelkező minisztériuma adott a holland DocMorris részvénytársaságnak arra, hogy az 2006. július 1-jétől egy saarbrückeni gyógyszertárat üzemeltessen fióktelepként. A minisztérium határozatát számos gyógyszerész és azok szakmai egyesületei megtámadták a saarlandi közigazgatási bíróság előtt azzal az indokkal, hogy az összeegyeztethetetlen azzal a német jogszabállyal, amely a gyógyszertárak birtoklásának és üzemeltetésének jogát kizárólag a gyógyszerészek számára tartja fenn.

A közigazgatási bíróság a Bírósághoz fordult azzal a kérdéssel, hogy a Szerződésnek a letelepedési szabadságra vonatkozó rendelkezéseit úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az ilyen jogszabály.

Egyebekben a C-531/06. sz. ügyben (Bizottság kontra Olaszország) a Bizottság többek között annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy az Olasz Köztársaság – mivel a magángyógyszertárak birtoklását és üzemeltetését kizárólag a gyógyszerészek számára tartotta fenn – megsértette a közösségi jogból eredő kötelezettségeit.

A főtanácsnok az indítványát annak felidézésével kezdi, hogy a közegészségügy terén az Európai Közösség nem kapott teljes körű hatáskört. Következésképpen ez a hatáskör megosztott maradt a Közösség és a tagállamok között.

A főtanácsnok emlékeztet arra, hogy a közegészség terén a nemzeti hatáskör fenntartásáról kifejezetten rendelkezik az EK 152. cikk (5) bekezdése, amely előírja, hogy „a népegészségügy terén való közösségi fellépés során teljes mértékben tiszteletben kell tartani a tagállamoknak az egészségügyi szolgáltatások és az orvosi ellátás szervezésére és nyújtására vonatkozó hatáskörét”.

Mindamellett a főtanácsnok érvelése szerint a fenntartott hatáskörük gyakorlása során a tagállamok nem mentesülnek a közösségi kötelezettségeik alól. Annak a nemzeti szabálynak, amely szerint a gyógyszertárakat csak gyógyszerészek birtokolhatják és üzemeltethetik, a fennmaradása érdekében összhangban kell állnia a Szerződés letelepedési szabadságra vonatkozó rendelkezéseivel.

Az a körülmény azonban, hogy egy ilyen szabály az EK 152. cikk (5) bekezdésével kifejezetten oltalmazott, fenntartott nemzeti hatáskörök terén jön létre, következményekkel jár e szabály a letelepedési szabadsággal való összeegyeztethetőségének értékelésére.

A főtanácsnok kifejti, hogy az olasz és német jogszabályok igazolásának az olyan közérdeken alapuló kötelezően érvényesítendő szabályra tekintettel való vizsgálata keretében, mint a közegészség védelme, figyelembe kell venni azt a tényt, hogy a tagállam meghatározhatja közegészség védelmének biztosítani kívánt szintjét és e szint elérésének módját.

A letelepedési szabadság korlátozásának fennállásáról

A főtanácsnok megállapítja, hogy a szóban forgó nemzeti rendelkezések megakadályozzák a tagállamok azon állampolgárai számára, akik nem gyógyszerészek, hogy Olaszországban vagy Németországban gyógyszertárat birtokoljanak, vagy üzemeltessenek. A főtanácsnok álláspontja szerint ezek a rendelkezések ugyan önmagukban a letelepedési szabadság korlátozásának minősülnek, amennyiben azok megakadályozzák a piacra való bejutást azon természetes vagy jogi személyek számára, akik e tagállamokban szeretnék gyógyszertárat nyitni, e rendelkezések azonban a jelen esetben igazoltak.

A letelepedési szabadság megállapított korlátozásának igazolásáról

A főtanácsnok úgy véli, hogy **a megállapított akadályozás nem sérti a közösségi jogot, mivel a letelepedési szabadság korlátozását a közegészség védelmének célja igazolja.**

A főtanácsnok szerint a nem gyógyszerészek számára annak megtiltása, hogy gyógyszertárat birtokoljanak vagy üzemeltessenek, alkalmas e cél elérésére, mivel **az a lakosság gyógyszerekkel való ellátását olyan módon biztosíthatja, amely a minőség és a változatosság terén megfelelő biztosítékokat nyújt.**

A főtanácsnok hangsúlyozza, hogy az a személy, aki egyidejűleg tulajdonosként és munkaadóként birtokol gyógyszertárat, szükségképpen befolyásolja a gyógyszerek elosztására vonatkozóan a gyógyszertárban követett gyakorlatot. Ennélfogva az olasz és a német jogalkotónak a szakértelem és a gyógyszertár gazdasági tulajdonának összekapcsolására vonatkozó döntését a közegészség védelmének célja igazolja.

A főtanácsnok hangsúlyozza annak a fontosságát, hogy a gyógyszerész által adott tanács semleges, azaz szakszerű és tárgyilagos legyen. A főtanácsnok véleménye szerint a **gyógyszerelosztás minősége szorosan kapcsolódik ahhoz a függetlenséghez, amelyet a feladata gyakorlása során a gyógyszerésznek tanúsítania kell.**

A gyógyszertárak birtoklásának és üzemeltetésének kizárólag a gyógyszerészek számára való fenntartásáról hozott döntéssel az olasz és a német jogalkotó tehát a gyógyszerészek függetlenségét kívánta biztosítani azáltal, hogy a gyógyszertárak gazdasági szerkezetét áthatolhatatlanná tette a többek között a gyógyszergyártók és a nagykereskedők külső befolyásolásával szemben.

A főtanácsnok ebben a tekintetben hangsúlyozza, hogy ez a függetlenség az egyik biztosítéka a szakmai tevékenység szabad gyakorlásának. A munkaeszközei felett teljes ellenőrzéssel rendelkező gyógyszerész ennél fogva a szabadfoglalkozásokra jellemző függetlenséggel gyakorolhatja a szakmai tevékenységét, mivel ő egyidejűleg a vállalkozásnak a gyógyszertára igazgatásához kapcsolódó gazdasági realitáshoz közel álló vezetője és egészségügyi szakember, aki ügyel arra, hogy a gazdasági követelményeket közegészségügyi megfontolásokkal ellensúlyozza, ami megkülönbözteti őt az egyszerű befektetőtől.

Ezenkívül az a tény, hogy a gyógyszertárak birtoklását és üzemeltetését kizárólag a gyógyszerészek számára tartják fenn, nem lépi túl a magas szintű közegészség-védelem biztosításához szükséges mértéket.

A főtanácsnok ugyanis úgy véli, hogy a nem gyógyszerész üzemeltetőkre és a gyógyszerész munkavállalókra egyaránt vonatkozó felelősségi rendszer és az utóbbiakkal szembeni szankciórendszer bevezetése nem elegendő a közegészség védelmének magas szintű biztosításához, mivel az említett rendszer főként a már ténylegesen bekövetkezett visszaélések utólagos helyrehozására vonatkozó intézkedésekkel jár.

A főtanácsnok egyebekben úgy véli, hogy önmagában a munkavállaló gyógyszerész kötelező jelenléte a harmadik személyekkel való kapcsolatot magában foglaló feladatok elvégzésénél nem biztosítja ugyanolyan minőségű és semlegességű gyógyszerelosztással a lakosság gyógyszerekkel való megfelelő ellátását. Amennyiben nem tartja ellenőrzése alatt a gyógyszertár üzletpolitikáját, és köteles ténylegesen a munkáltatója utasításai szerint eljárni, akkor nem kizárt, hogy egy nem gyógyszerész által üzemeltett gyógyszertár gyógyszerész munkavállalója a gyógyszertár gazdasági érdekeit lesz köteles előnyben részesíteni a gyógyszerész tevékenység gyakorlásához kapcsolódó követelményekkel szemben.

Végül a gyógyszertár üzemeltetési engedélyének a gyógyszerész személyéhez kapcsolása hatékony eszköz a lakosság gyógyszerekkel való ellátása megfelelő jellegének biztosításához, különösen azért, mert az üzemeltető gyógyszerésztől szakmai hiba esetén nemcsak a tevékenységi engedélyét, hanem az üzemeltetési engedélyét is visszavonhatják, amiből súlyos gazdasági következmények származnak.

Ebből következően a főtanácsnok úgy véli, hogy **összhangban áll a Szerződés letelepedési szabadságra vonatkozó rendelkezéseivel az a követelmény, hogy gyógyszerész legyen a gyógyszertár felett gazdasági ellenőrzést gyakorló személy, és az, aki ezen a címen meghatározza a gyógyszertár üzletpolitikáját.**

FONTOS: A főtanácsnok véleménye nem köti a Bíróságot. A főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva a rábízott ügy jogi megoldására vonatkozó

javaslatot terjesszen a Bíróság elé. Az Európai Közösségek Bíróságának bírái most kezdik meg az ügyben a tanácskozást. Az ítéletet későbbi időpontban hozzák meg.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

Elérhető nyelvek: ES, DE, EL, EN, FR, IT, HU, NL, PL, PT, RO

Az indítvány teljes szövege megtalálható a Bíróság honlapján.

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=HU&Submit=rechercher&numaff=C-531/06>

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=HU&Submit=rechercher&numaff=C-171/07>

Az indítványok szövege általában az ismertetés napján közép-európai idő szerinti 12 órától megtekinthető.

További tájékoztatásért forduljon dr. Lehóczki Balázshoz.

Tel: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028

Az indítvány felolvasása során készített felvételek az Európai Bizottság Sajtó- és Tájékoztatási Főigazgatósága által működtetett EbS „Europe by Satellite”-on érhetők el.

L-2920 Luxembourg, Tel.: (00352) 4301 35177 Fax: (00352) 4301 35249

vagy B-1049 Brüsszel, Tel.: (0032) 2 2964106 Fax: (0032) 2 2965956